

Forfatter: Claussen, Sophus

Titel: Sophus Claussens Lyrik Bd. 8: Lyrikoversættelser

Citation: Claussen, Sophus: "Sophus Claussens Lyrik Bd. 8: Lyrikoversættelser", i Claussen, Sophus: *Sophus Claussens Lyrik Bd. 8: Lyrikoversættelser*, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab ; Gyldendal, 1982-, s. 182. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-claussen10val-shoot-idm139718456685728/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Sophus Claussens Lyrik Bd. 8: Lyrikoversættelser

Charles Baudelaire: Blodfontænen

- M** NkS 2172, 2°, II, 19 (udat., usign., rettet renskr., bl.)
Tiilskueren, 1892, 79–80. Trykt sammen m. *Taage- og Regndage, Altanen, Landskab, Flakonen* og *Maanens Tungsind* under overskriften *Nogle Vers af Charles Baudelaire*. Oversættelserne er, fraset *Blodfontænen* og *Altanen*, optaget i *Fabler*, se *Fa V* 109–113
Optr. *Charles Baudelaire: Digte* (1917) p. 19–29
- K** Originalens titel: *La fontaine de sang*. B.: *Œuvres complètes* par Claude Pichois bd. I (1975) p. 115
Baudelaire, Charles (1821–1867), fransk lyriker, hvis hovedværk *Les Fleurs du Mal* (1857) vakte samtidens forargelse og medførte retssag, men satte dybe spor i eftertidens lyrik.

Det var ikke SC, der som den første i dansk litteratur opdagede Baudelaire, omend det er dette indtryk, man kan få af Johs. Jørgensens essay om B. fra 1891 (*Udvalgte Værker VI* (1915) p. 15). Faktisk omtalte Georg Brandes allerede B. i 2. udgaven af *Emigrantlitteraturen* (1877; *Hovedstrømninger i det 19de Aarhundredes Litteratur I*), *Den romantiske Skole i Frankrig* (1882; *Hovedstrømninger* (. . .) V) samt i en afhandling om Aarestrup fra 1877 (indledningen til Liebenbergs udg. af Aarestrups *Samlede Digte* (1877), som SC ejede). Men unægteligt er det, at B. kom til at betyde noget særligt for den kreds af kunstnere, der sidenhen samledes omkring *Taarnet*. Fra SC's side foreligger der således allerede fra nov. 1888 forskellige betragtninger over B. og forsøg på at oversætte ham (NkS 1340, 8°, IV, 23, heri bl. a. sammenligninger mellem Aarestrup og B.; NkS 3633, 4°, II, 2, 57; desuden papirer i familiens eje). Det drejer sig dels om de oversættelser, der sidenhen blev trykt i *Fabler*, *Fa V* 109–114, dels om spredte udkast over andre digte fra *Les Fleurs du Mal* (1861-udg.; foruden *Prière*, der optrykkes her (*Bøn*)), således f. eks. over *L'examen de Minuit* (*Midnats Opgør*) og *Danse macabre* (*Dødning-Dansen*)).

19.9.1891 bragte det uafhængige København kronikken *En Østers*, hvori SC veloplagt protesterer mod den indramning, *Ill. Tid.* havde givet nogle prosadigte af B., som Johs. Jørgensen havde oversat (6.9.1891). *Hellere friske Muslinger end rødnede Østers*, havde bladet skrevet som kommentar til digtene. Men for SC består råddenskabens netop i, at man i *Sundhedens Navn fordommer alle de Literaturfænomener, man ikke kan forstaa*. Og B. er på ingen måde, således som *Ill. Tid.* hævder det, en dekadent digter. Som det inderste i hans lyrik finder SC tværtimod en længsel efter *lykkelig Stillehed, Redelighed, Rigdom, Sanselighed, Tænksomhed!* – og *Er det ikke alle sunde og stærke Individuers Begær at opfyldes helt af Livet, at have det lykkelige Greb? Fejlen er, at man i det hele taget søger at vurdere åndelige individualiteter ud fra en fælles norm: Hvorfor vil man dog vedblivende tale om syge og sunde åndelige Frembringelser, naar der findes lige saa mange Arter Udfoldelse af åndeligt Liv, som der fandtes Dyr i Noæ Ark? Der findes sunde Nattergale, sunde Slang og sunde Æsler. En sund Nattergal synger, en sund Slange er giftig, et sundt Æsel skryder og er stædigt. Jeg beundrer Nattergalens dybe Hulken og Slangens farlige Gift, selv om et filosofisk Æsel lægger de frygtomme graa Øren tilbage og skrydende forsikrer, at denne Hulken og denne Gift ikke stemmer med et sundt Æsels stædige og sene Betragtninger.*

I 1911 ønskede *La Revue Scandinave* at bringe en enquete over B.'s indflydelse på dansk litteratur, og i et brev 29.5.1911 spørger Kai Friis Møller SC, *Hvad der særligt har draget Dem i Baudelaires Poesi, og hvilke Spor, De selv synes, den har sat i Deres egen* (NKS 4978, 4°, III; rykkerbrev for svar allerede 1.6.1). Svaret blev trykt i *La Revue Scandinave*, 1911, 648–649. Som i kronikken fremføres der et lidt forbavsende synspunkt på B. som idylliker: *Je voyais en lui un agréable allié, qui aimait l'art par dessus tout et savait trouver l'idylle même là où*

on l'aurait le moins cherchée. Ses descriptions d'une charogne de cheval ou d'une femme assassinée ne m'effrayaient pas: elles me paraissaient des pastorales d'une riche idyllique. Derimod benægtes et direkte afhængighedsforhold til B.: han kan nemlig slet ikke efterlignes.

I Lø ses det, hvorledes synet på B. er blevet udviklet (p. 143-150). Han er ganske vist stadig dén, der hykler sig tilrette i *Idyller af Fornedrelse* (148), men samtidigt også *Opløsnings- og Afslutningstegnet* (150). Om SC og Baudelaire i øvrigt, se E&H 24-27 (Th. Bjørnvigs indl.)

Charles Baudelaire: Altanen

M NkS 2172, 2°, II, 1 (udk. samt udat., usign., rettet renskr., bl.)

Tilskueren, 1892, 80-81, Se note til foregående digt

K Originalens titel: *Le Balcon*, B.: *CŒuvres complètes* par Claude Pichois bd. I (1975) p. 36

Charles Baudelaire: Bøn

M Udk., bl., jan. 1889, i familiens eje

V Under oversættelsen er skrevet følgende betragtning: (*Thi det var Ulykken ved det gamle Paradis, at Kundskabens Træ var forbudt, at Lykken krævede Tro paa noget udenfor og faldt sammen ved Kundskaben til det, som er virkeligt. Det nye Paradis kan kun bygges, naar vi har fundet den fælles Formel for Kundskab (Viden) og Lykke (Tro) – det brede Grundlag, der omfatter Baudelaires Pestsmitte og dog Livets Sundhed (Livets Træ) – da Mennesket véd, at Synden ligger for Døren, og det dog ikke er et Mundsvejr af en pjanket Deklamator disse Ord: „Men du skal herske over den!“ [1. Mos. 1,28]. Naar Lysbringeren [se note DV IV 210], Mefisto, den alt indtrængende, ubortlielige Sandhedens Aand en Dag bygger en ny Verden, som henter Luning og Skygge fra Kundskabens Træ, var det vel værd at være hos ham. (Dette er*